

Cübbe konusundaki ayrılığa aracılık etti, konfirmasyon töreninin kabul edilmesine yardım etti (Katolikler'in Rab'bin Sofrası uygulamasının yerine Hessen'de kendisinin uygulamaya koyduğu fikirlerinin burada da gerçekleşmesine yardımcı oldu), Prenses Elisabeth için bir kişisel öğretmen (tutor) belirlenmesini önerdi, gerekli reformlar konusunda Kilise ve Devlet yetkilileri ile yazıştı, John Bradford, Matthew Parker ve daha sonra da John Whitgift üzerinde etki bıraktı. Ancak en önemli eserleri iki kitabıydı.

Bunlardan biri olan "De regno Christi" (Mesih'in Egemenliği) (1550) kral VI. Edward için yazılmıştı ve Mesih'in egemenliği altında toplumun her toplumun her kesimini dönüştürmek üzere Kilise'nin ihtiyaç duyduğu ahlaksal ilkeleri ele alıyordu. Hıristiyan toplumu için hazırladığı bu proje İngiliz siyasetini uzun bir dönem için etkisi altında bıraktı.

İkinci önemli eseri de İkinci Dua Kılavuzu taslağı hakkında yazdığı ayrıntılı bir yorum olan "Censura" (1549) idi. Bucer İngiltere'ye vardığı zaman Cranmer hala Birinci Dua Kılavuzu üzerinde çalışıyordu. Bu çalışma büyük ölçüde Bucer'in Köln'de uyguladığı ibadet kuralları ile Bucer'in "De Ordiantione Legitima" adlı eserinin tercümesiydi. Bu nedenle söz konusu Alman reformcunun İngiltere'ye İbadet Kılavuzu'nu verdiğini söyleyebiliriz! Bu nedenle Dua Kılavuzu yalnızca Eski İngiliz Kilisesi'nin ibadet kurallarının güncellenmesi değildi; bununla birlikte Kilise Babaları'nın dönemine ilişkin konularda büyük bir bilgiye sahip olan Bucer'in gündeme getirdiği Kıta Avrupası'ndaki Eski Kilise'ye ilişkin de birçok unsurları içinde taşıyordu.

İkinci Dua Kılavuzu'nun taslağında yapılan yenilemelerin birçoğu Bucer'in Başpiskopos Cranmer ile şimdi ayrıntılarını bilemediğimiz uzun söyleşilerinin sonucunda gerçekleşmişti. "Censura", Dua Kılavuzu'nu büyük oranda etkilemiş olsa da Cranmer'in hangi konularda Bucer'e hak verdiğini ayrıntılarıyla belgeleyebilecek durumda değiliz. Bununla birlikte Dua Kılavuzu'nun temel olarak Cranmer'in dostu Martin Bucer ile yaptığı tartışmaların bir sonucu olduğunu söylemek abartılı bir ifade sayılmaz.

İlgili Eserler: Constantin Hopf. "Martin Bucer and the English Reformation". Basil Blacwell: Oxford, 1946; Hastings Eells. Martin Bucer. Russell & Russell: New York, 1971; Wilhelm Pauck. "Martin Bucer's Conception of a Christian State". Princeton Theological review 2 (1928) 80-88

Çalışma Merkezi Ankara
Martin Bucer Seminar
Hatay Sokak 20 / 14
Kocatepe, Ankara

Tel: 0312 / 418 62 40

eMail: ankara@bucer.org
www.bucer.org/tuerkiye.html

MARTIN BUCER – İNGİLTERE'YE İBADET KILAVUZUNU VEREN ALMAN

Bonn, Köln Başpiskoposu'nun eski ikametgahıydı. Onun devasa kalesi şimdilerde Almanya'nın önemli üniversitelerinden biri tarafından kullanılmaktadır ve üniversitenin tamamı kentin merkezinde yer almaktadır. Kente kimliğini veren (2000 yılına dek) Alman hükümeti ya da Birleşmiş Milletler'in bürolarından çok, üniversitenin öğrencileri ve profesörleridir. Bucer'in vaaz ettiği katedralin yanındaki Martin Bucer Seminar'ın Bonn bürosu da kentin merkezinde yer almaktadır.

Strasburg'lu reformcu Martin Bucer, Köln Başpiskoposu görevden alınana dek onun isteğiyle Köln eyaletini reforma hazırlamak üzere bir yıl boyunca Bonn'da yaşadı, vaaz etti ve yazılar yazdı. Daha sonra onun Köln'deki reform çalışmaları için hazırladığı kilise kuralları ve ibadet kılavuzu İngiliz Reformu için Başpiskopos Cranmer tarafından kullanıldı. Bucer yaşamının sonunda İngiltere'ye kaçtı, Cambridge'de öğretmenlik yaptı ve en büyük eseri olan "De regno Christi" (Mesih'in Egemenliği)ni yazdı. Burada Mesih'in egemenliği altında toplumun her kesimini dönüştürmek üzere Kilise'nin ihtiyaç duyduğu ahlaksal ilkeleri ele alıyordu. Martin Bucer, Protestan Kilisesi'nin her üç ana kolunda da (Luteran, Reform ve Anglikan kolları) büyük etkisi olan 16. yüzyılın tek reformcusudur. Teolojik görüşleri Luteran ve Anglikan öğretilerin bir

bileşimiydi ve Fransız, Alman ve İngiliz etkileri taşımaktaydı.

Martin Bucer (1491-1551) Sélestat'ta orta halli bir ailenin çocuğu olarak doğdu, bir Dominikan olarak da hümanizm ve Skolastik öğretiyeye ilişkin eğitim aldı. Rotterdam'lı Erasmus'un ilk izleyicilerinden biri oldu ve sonra Heidelberg'e taşınarak Luther'in 1518'de tartıştığı tezlerine dek Luther'in ilk öğrencilerinden biri oldu. 1521 yılında Luther'in çevresinde toplanan gruptan ayrılmakta özgür olduğu bildirildi ve 1522 yılında evlenen ilk reformculardan biri oldu. Aforoz edildiği 1523 yılında Strasburg'a kaçtı ve orada yirmi yıl boyunca reform hareketinin önderi oldu.

Kiliseler kurdu, kilise yönetim ilkeleri geliştirdi, pastörleri eğitti, dua kılavuzu hazırladı (basılmış dualardan ve Mezmurlar'dan oluşan bir kitapçık), okullar açtı ve daha birçok şey yaptı. Yöneticiler onun çalışmalarını sınırladıklarından hazırladığı programın en bütünlüklü olarak uygulandığı yerler Hessen (Luteran), Cenevre ve İskoçya (her ikisi de Refomcu) oldu. Hiçbir reformcu onun kadar reformu başka yerlerde geliştirmek için yollara koymamıştır ve başka reformculara yardımcı olmak üzere onun kadar çok kitap ve broşür hazırlamamıştır. Bucer hem Luteranlar'a hem Reformcular'a, hatta Katolikler'e bile yardım etmiştir.

Bu nedenle İmparatoru seçme yetkisine sahip yedi kişiden biri ve Papa'dan sonra en önemli Katolik Piskoposu olan Köln Başpiskoposu Hermann von Wied, 1542-1543 yıllarında Bucer'i Köln yakınlarındaki Bonn'a çağırması ve her hafta Bonn Katedrali'nde vaaz vererek Köln ve bağlı illerde reform hazırlıkları yapıp, örgütlenmeyi sağlamasını istemişti. Bucer, kimi zaman Philipp Melancthon'un da yardımıyla,

hemen hemen her şeyi üretmişti: küçük bir Hıristiyan İlahiyatı (sistemli teoloji) kitabı, kilise yönetimine ilişkin bir kitap, kilise disiplinine ilişkin bir kitap, bir dua kılavuzu, Eski Kilise'nin görevli atama kuralları ve görevleri tekrar gündeme getiren bir kitap ve diğer çalışmaları. İmparator'un güçleriyle Bav-yeralı birlikler Başpiskoposu yakaladığı zaman kaçmak zorunda kalmıştı. Yine de Bucer'in çalışmaları boşa gitmedi, Başpiskopos Cranmer bu eserleri İngiltere'deki Reform hareketini tasarlamak için kullandı. O kadar ki, İngiltere'deki Reform programını okuyan herkes Köln Reform Programı'nı okuduğunu anlayabilirdi! Bucer, İlk Kilise'nin uygulamalarını yeniden vurgulamak istediği için, onun bütün kilise düzenini ve ibadet kurallarını korumuş ama 16. yüzyıl öncesinde bunlara eklenmiş olan batıl inanışları ayıklamıştı. Geleneklere bütünüyle karşı değildi ama Kutsal Kitap'ta yeri olmayan ve İlk Kilise tarafından uygulanmayan gelenekleri de istemiyordu. Bu Cranmer'in de amacıydı. Cranmer'in kilisesinin değişik Protestan grupçuklarına bölünmesini istemediği gibi, Bucer de bütün Protestanlar'la ilişki içindeydi; tıpkı Cranmer gibi herkesten öğrenmek ve diğer Hıristiyanlar ile mümkün olduğu kadar ortak paydada buluşmak istiyordu.

Ancak Bucer, Reform hareketinin diğer kolları üzerinde de etki yapmıştı. Cenevre'ye sürgün edildiği zaman, üç yıl boyunca John Calvin onun dizlerinin dibinde oturmuştu. Kilise, Rab'bin Sofrası ve ekümeniklik fikri hakkındaki teolojik görüşleri reformun değişik kolları üzerinde etkili oldu. Bucer cömert bir Kutsal Kitap yorumcusuydu ve onun ayet ayet inceleyerek gerçekleştirdiği exegesis çalışması (çağdaş exegesis'in (açımlamanın) başlangıcı), Calvin'in Vahiy hariç bütün Kutsal Kitap

üzerine verdiği dersler ve yorum kitaplarına kaynak oluşturdu.

Martin Bucer, her ne kadar kendisinden sonraki reformcuların sahip olduğu dar anlamda konuya bakmasa da, bir Reformcu idi ve bu nedenle İngiliz Reformcular'ın bakış açısına daha yakındı. Bucer, Luteranlar'la ve hatta Anabaptistler'le barış içinde yaşamak isteyen reformcu kentlerin önderiydi.

Bucer en çok Protestanlar, hatta bütün Hıristiyanlar arasında birliği sağlamak isteyen bir diplomat olarak tanınır. Luther ile Zwingli'nin Marburg'da 1529 yılındaki tartışmalarına ön ayak olarak, Reformcular ile Luteranlar'ın hemen hemen bütün görüşmelerinde önemli bir rol oynamıştır. 1530'ların sonu ile 1540'ların başında, Almanya'da Katolik Kilisesi ile yapılan görüşmelerde, özellikle de Leipzig (1539), Hagenau ve Worms (1540) ile Regensburg (1541) yıllarındaki konferanslarda Protestanlar'a önderlik eden baş müzakereci olarak görev almıştı.

Bu nedenle onun kadar hiç kimsenin Avrupa'nın her yerindeki Reform hareketleri ve Hıristiyanlığın bütün kollarıyla ilişkisi olmamıştı. Bucer bütün Hıristiyan dünyasını, ve evet, bütün dünyayı göz önüne alırdı ve başkaları ihtiyaç içindeyken sorunu kendi açısından çözmeyi asla istemezdi.

İmparator'un 1548 yılındaki anlaşması ile ters düştüğü için İngiltere'ye kaçmak zorunda kaldı ve kısa süre içinde Cambridge'de yaşamının sonuna dek (1551) profesör olarak sürdüreceği görevine başladı. Cambridge Üniversitesi onu Teoloji Doktoru unvanıyla onurlandırdı. Bu üç yıl boyunca İngiliz Reform hareketini ne denli etkilediğini görmek hayranlık vericidir.